

V Bruseli 27. mája 2026
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2025/0571(APP)

9146/26
ADD 1

CADREFIN 211
FIN 662
POLGEN 118

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet: Viacročný finančný rámec (2028 – 2034)
– *diskusia o smerovaní*
– *vyhlásenie Bulharska, Česka, Estónska, Grécka, Španielska, Chorvátska, Maďarska, Talianska, Litvy, Lotyšska, Malty, Poľska, Portugalska, Rumunska, Slovinska, Slovenska*

Spoločné vyhlásenie skupiny priateľov politiky súdržnosti o viacročnom finančnom rámci na roky 2028 – 2034 (BG, CZ, EE, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK)

Viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2028 – 2034 je strategickým nástrojom na dosiahnutie našich spoločných cieľov a ambiciózneho vízie budúcnosti EÚ. **Konkurencieschopnejšia, prosperujúcejšia, silnejšia a bezpečnejšia Európa si vyžaduje dostatočné financovanie zodpovedajúce našim politickým ambíciám a prispôbené novej geopolitickej realite.**

Budúcim VFR sa musia naďalej zaisťovať **dostatočné zdroje na politiky zavedené na základe záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy, ako je politika súdržnosti, spoločná poľnohospodárska politika (SPP) a spoločná rybárska politika (SRP)**, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu pri podpore konvergencie, hospodárskeho rastu a potravinovej bezpečnosti. Budúcim VFR by sa malo zároveň **podporovať zvyšovanie strategickej autonómie EÚ a pokračovať v posilňovaní konkurencieschopnosti EÚ**, klimateckej a digitálnej transformácie, bezpečnosti a obrany, produktivity a inovácií, ako aj zaistiť pevný základ pre plne integrovaný jednotný trh. Musí sa ním tiež **reagovať na nové výzvy**, ako sú bezpečnostné riziká, narušenia svetového obchodu, energetická transformácia a bezpečnosť, migrácia, a to so zreteľom na geopolitickú situáciu. Objem VFR, ako ho navrhuje Komisia, je preto východiskovým bodom diskusie o tom, ako účinne riešiť finančné potreby Únie.

Podľa návrhu Komisie sú jedinými politikami, ktoré čelia reálnym zníženiam, politika súdržnosti, SPP a SRP, a to napriek celkovému zvýšeniu objemu nového VFR. Tieto politiky významne prispievajú ku kľúčovým cieľom EÚ a ich ciele vyplývajúce zo zmluvy sú naďalej plne relevantné. **Politika súdržnosti a SPP sú najviditeľnejšími politikami EÚ pre občanov Únie.**

V tejto súvislosti **vyzývame na zvýšenie rozpočtových prostriedkov pridelených členským štátom v rámci okruhu 1 na politiky zavedené na základe zmluvy.**

Za programovanie týchto rozpočtových prostriedkov, najmä na začiatku programového obdobia a pri preskúmaní v polovici trvania, by mali naďalej niesť plnú zodpovednosť členské štáty. Navrhovaný mechanizmus riadenia nesmie mať vplyv na právomoci členských štátov v oblasti programovania. Hoci nástroje zdieľaného riadenia môžu vychádzať z navrhovaného referenčného rámca, odporúčania by sa nemali automaticky premietnuť do povinností, pretože by to bolo v rozpore so zásadou zdieľaného riadenia a miestne orientovaným prístupom.

Na zabezpečenie účinného využívania finančných prostriedkov EÚ v rámci zdieľaného riadenia **sú nevyhnutné realistické a priaznivé podmienky vykonávania**, a to s cieľom podporovať dlhodobé investície a kvalitné výdavky. Vyžaduje si to **zachovanie pravidla N + 3** pre zrušenia viazanosti, vyvážené profily viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov, ako aj primerané **miery predbežného financovania a spolufinancovania EÚ pre opatrenia SPP a SRP, politiku súdržnosti vrátane investícií z Kohézneho fondu** a fondov v oblasti **vnútorných vecí**. Politika súdržnosti by sa zároveň nemala stať systematickým krízovým nástrojom, ktorý na tento účel nahrádza iné nástroje EÚ: navrhovaná rezerva na krízy vo výške 10 % by sa mala znížiť; preprogramovanie prebiehajúcich opatrení v rámci plánu by malo zostať pre dotknutý členský štát dobrovoľnou možnosťou a zároveň by sa mal zabezpečiť prístup k rezerve na krízy a k Nástroju EÚ. Na politiku súdržnosti by sa okrem toho malo vyčleniť primerané a zabezpečené financovanie pre všetky kategórie regiónov.

Podporujeme zameranie **okruhu 2 na konkurencieschopnosť**. Pokiaľ ide o **Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ECF)**, uznávame **ústredný význam zásady excelentnosti a potrebu v plnej miere ju preskúmať v rámci celej EÚ**. Preto je nevyhnutné zabezpečiť účinný a inkluzívny prístup s cieľom **posilniť celkovú konkurencieschopnosť v celej EÚ**. V záujme zvýšenia účasti a podporení budovania kapacít v celej EÚ by sa mali zaviesť osobitné opatrenia na zlepšenie prístupu menej skúsených subjektov k súťažným výzvam s **osobitným zameraním na MSP**, ktoré sú základom hospodárstva EÚ. Okrem toho by sa mali zabezpečiť **priaznivejšie podmienky vykonávania**, ako je 85 % miera spolufinancovania EÚ pre členské štáty s HND na obyvateľa nižším ako priemer EÚ27, aj pre **Nástroj na prepájanie Európy**, a to vzhľadom na jeho prínos k využívaniu jednotného trhu a posilňovaniu odolnosti EÚ.

Skupina priateľov politiky súdržnosti je otvorená diskusii o návrhoch týkajúcich sa **nových vlastných zdrojov**, ktoré by účinne zmiernili tlak na rozpočty členských štátov. Tieto diskusie musia byť spojené s rokovaniami o celkovom VFR. Všetky nové vlastné zdroje **musia byť skutočné, spravodlivé, jednoduché a neregresívne**.

Je nevyhnutné zrušiť korekčné mechanizmy uplatňované na vlastný zdroj založený na HND¹ – neexistuje žiadny politický ani hospodársky dôvod na ich opätovné zavedenie na príjmovú časť rozpočtu EÚ. Nesmie sa zabúdať na pridanú hodnotu jednotného trhu a EÚ ako celku, ako aj na účinky presahovania rozpočtu EÚ.

Ako možnosti financovania investícií a európskych verejných statkov nevyhnutných pre dlhodobú strategickú autonómiu by sa mal zväziť **postupnejší systém splácania nástroja NextGenerationEU a nové spoločné pôžičky na úverovú podporu** (ako je Katalyzátor Európa), aby VFR mohol účinne reagovať na vyvíjajúce sa výzvy a priority Únie.

Skupina priateľov politiky súdržnosti je pripravená konštruktívne prispieť k dosiahnutiu vyváženého kompromisu, z ktorého bude mať prospech celá Európska únia. Naším spoločným cieľom je dosiahnuť **moderný rozpočet, ktorý bude reagovať na rozličné potreby členských štátov a regiónov.**

¹ Hrubé zníženie ročného príspevku založeného na HND sa v súlade so súčasným rozhodnutím o vlastných zdrojoch uplatňuje do konca roka 2027.